

Uusi tanskalainen kielenopas.

ERIK REHLING: *Skriftlig Form*. Fremstillingens Vanskeligheder. J. H. Schultz Forlag. Kööpenhamina 1948.

Oikeakielisyyden harrastus näyttää kaikkialla lisääntyvän. Englannissa on H. W. Fowlerin ja F. G. Fowlerin tunnettu *The King's English* tänä vuonna ilmestynyt 20. kerran (383 sivun laajuisena). Ranskassa on André Sève julkaissut kolme eri oikeakielisyssanakirjaa eri asteita varten (*Ortho. Dictionnaire orthographique*. Keskeimmäinen laitos »*Ortho rouge*», joka on tarkoitettu laajan yleisön käsikirjaksi, on ilmestynyt 1946 ja sisältää 531 sivua). Suuren suosion saavuttanut Étienne le Gal'in pieni opas (144 s.) »*Ne dites pas . . . Mais dites . . .*» pääsi viime vuonna toisen kerran ilmestyessään 61.000 kappaleen painosmäärään. Ruotsissa on Erik Wellanderin *Riktig svenska v. 1948* ilmestynyt kolmantena painoksena (813 sivun laajuisena).

Tanskassa ei ihme kyllä ole ollut nykyaikaista kielenhuollon käsi-kirjaa ennen lehtori Erik Rehlingin teosta, joka on tarkoitettu »epävarmojen kirjoittajien» apuneuvoksi. Tekijä on myös pitänyt silmällä koulujen tarvetta; hänen mielestään niissä pitäisi käsitellä oikeakielisyys-seikkoja systemaattisesti. Kirjan ensimmäiset 30 sivua sisältävät alkeel-

lisiä ainekirjoitusohjeita, muu osa, »Sprogformen», on varsinaista normatiivista kielioppia sekä käsittelee eräitä tyyliseikkoja ynnä sananvalintaa. Kirjan lopussa on »sitaattikokoelma», etupäässä sanomalehdistä poimittuja huonon kielen näytteitä, joita ei ole selitetty, mutta joissa on aina viittaus asianomaista virhelajia koskevaan teoksen kohtaan. Tällainen kokoelma on varmaankin, niinkuin Rehling arvelee, pedagogisesti hyödyllinen: lukija voi harjoittaa huomiokykyään tekijän olematta heti vieressä selittämässä. Ja voitaneen myös yhtyä siihen mieliteeseen, että tällainen puuha saattaa olla yhtä mielenkiintoista kuin ristisanatehtävien ratkaiseminen sekä lisäksi hyödyllisempää.

Tekijä nojautuu, niin laajasti kuin on mahdollista, suureen tanskan kielen sanakirjaan. Subjektiiivisten kannanottojensa hän sanoo voivan synnyttää vastaväitteitäkin. »Kukaan ammatti-kielenkorjaaja ei voine välttää pedanttisuutta, oli 'seminaarilaisuus' hänestä miten vastenmielistä hyvänsä.»

E. A. S.